Examples of Consumption and Billing information for district heating and electricity customers in Finland

CA EED In-depth Workshop 5.-6.2.2019

Mirja Tiitinen, Finnish Energy

Themes

- Facts about energy metering and billing in Finland current situation
- Examples of delivering data and monitoring consumption
- Examples of advanced services based on energy metering data
- Reflections on temperature corrections and reference consumption
- Future outlook

Facts about energy metering and billing in Finland - current situation

- Ca. 100% electricity is hourly metered
- Electricity is monthly billed based on actual consumption
- More than 80% district heating is hourly metered
  - In total, more than 90% district heat is remotely read (i.e. monthly consumption data in 10%)
- District heat is billed monthly based on actual consumption
  - monthly billing is typically carried out based on actual consumption also when the DH-company doesn't have smart metering
- Bills are commonly sent electronically, directly to the bank, customers often have direct debit system
- Energy customers have access to their hourly measurements via online services
- Interface at the meter for real time consumption data is always provided on customer request
- Energy customers receive a consumption report yearly

Case: Fortum – web & mobile

- My Fortum Customer portal
  - Portal for Fortum customers (electricity and heat)
  - Customer can see and manage
    - Electricity and heating consumption (day, week, month, year)
    - Invoices
    - Contracts
- Fortum Valpas: Tool for detailed district heating consumption reporting
  - District heat consumption (year, month, week, day, hour)
  - Consumption comparison between years
  - Measurement data (supply temperature, return temperature, temperature difference and outside temperature)
  - Setting yearly target for consumption (%)
  - All data can be exported to pdf or csv file

Valpas

A Espoon Energiatalo

Energy tracking

District heat management
Hourly district heat consumption
District heating measurement data

Comparison

Plan

Settings

Topical

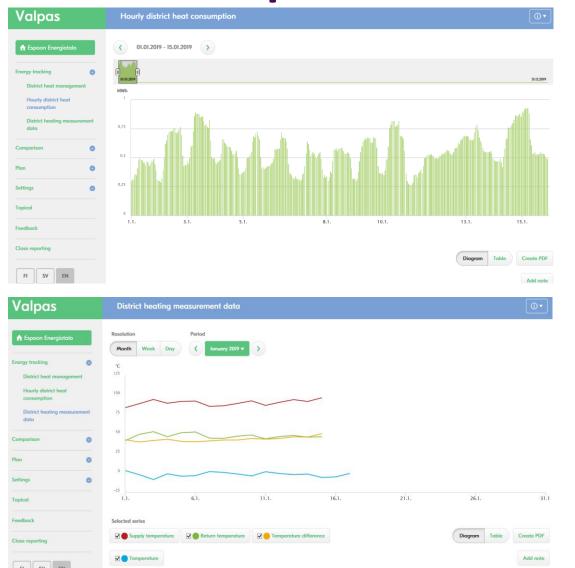
Feedback

Close reporting

Miria Tiitinen

Fortum Valpas – online data

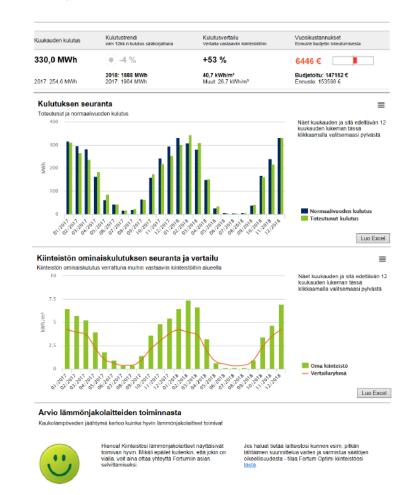

E-report – monthly consumption report

- Easy monthly e-mail report for district heat customers
- Information of consumption point (previous month and year)
  - Monthly invoiced and weather corrected consumption
  - Consumption trend (last 12 months)
  - Consumption compared to similar consumption points
  - Estimated yearly cost compared to budget
  - Specific consumption (kWh/m3)
  - Valuation of heat substation functionality based on return temperature

Kaukolämmön e-raportti joulukuu / 2018

Katutie 1, 00000 ESPOO

Annual consumption report

- Yearly report for district heating customers (sent with invoice)
- Extensive and detailed information about last four years
  - Basic information about consumption point (building type and volume etc.)
  - Invoiced and weather corrected consumption
  - Comparison group's weather corrected consumption
  - Specific consumption, weather corrected specific consumption and comparison group's weather corrected specific consumption
  - Heating costs (energy, fixed fee and average)
  - Monthly information about degree day, energy consumption, weather corrected consumption, water flow (m3), district heating temperature difference, specific consumption and difference to comparison group (%)

Kiint Oy XXX 00048 ESPOO

KAUKOLÄMMÖN KÄYTTÖRAPORTTI

Päivämäärä 15. Käyttöpaikan nimi Käyttöpaikan osoite Käyttöpaikan tunnus Vastaanottajan as.nro

Käyttötarkoitus Toimistorakennukset Asuntojen Ikm 1 Rakennustilavuus m³ 46630

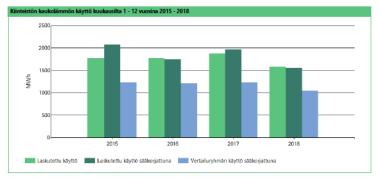
Rakennustilavuus m³ 4663 Kerrosala m² 9200 Vertailuryhmän lkm 59

Vertailuryhmän nimi + Toimistorakennukset 1985-1989

Vertailualue Etelä-Uusimaa

Autamme sinua mielellämme

Asiakaspalvelu 0200 19000 (pvm/mpm) ma-pe klo 9-17. Sähköposti kaukolampo@fortum.com. Käyttöraportin lukuohieen löydät www.fortum.fi/lamporaportit.

Kaukolämmön käyttö MWh	2015	2016	2017	2018
Laskutettu käyttö	1771,48	1771,35	1875,41	1579,69
Laskutettu käyttö sääkorjattuna	2071,67	1741,93	1963,77	1552,12
Vertailuryhmän käyttö sääkorjattuna	1232,01	1208,66	1234,11	1040,63
Kaukolämmön ominaiskulutus kWh/m³	2015	2016	2017	2018

39,23

Ominaiskulutus sääkorjattuna	44,44	37,38	42,13	33,29
/ertailuryhmän ominaiskulutus sääkorjattuna	26,44	25,94	26,47	22,30
(aukolämpömaksut vuoden 2018 alusta (sis. alv.)	Maksut €	Keskihinta €/MWh	Keskihinta €/	kerros-m²
nergiamaksut	99752,70	63,15		10,84
ahamakaut	27427.41	17.26		2.00

80,51

Fortum Power and Heat Oy Kotipaikka Espoo Y-tunnus 0109160-2

Ominaiskulutus

KAUKOLÄMMÖN KÄYTTÖRAPORTTI

Kuukausittain vuosilta 2015-2018

Käyttöpaikan nimi: Kiint Ov X

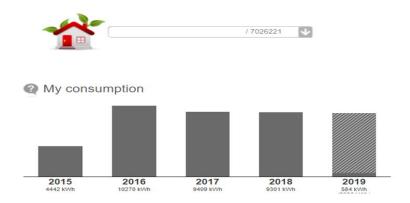
			tarveluku *)	käyttö	käyttö	kiertovesi	veden jäähtymä	kulutus	ominaiskulutus	ryhmää
		vrk		MWh	MWh	m³		kWh/m ³	kWh/m³	
Tammikuu	2015	31	575	479,61	578,36	5541,00	46	11,50	4,24	17
	2016	31	808	416,91	317,07	-	59	8,76	4,12	11
	2017	31	597	310,86	316,74	-	57	6,44	4,23	
	2018	31	574	301,43	330,14	4734,80	55	6,46	4,20	
Helmikuu	2015	28	469	259,05	327,64		49	5,56	3,74	
	2016	29	493	241,47	309,68		51	5,21	4,03	
	2017	28	540	265,45	296,41		56	5,74	3,93	
	2018	28	706	342,79	307,10	5091,00	58	7,35	3,91	
Maaliskuu	2015	31	470	185,36	221,34		52	3,98	3,39	
	2016	31	506	208,94	239,08	-	51	4,63	3,42	
	2017	31	498	235,52	281,61		52	5,23	3,70	
	2018	31	645	309,35	279,38	4688,60	57	6,63	3,64	
Huhtikuu	2015	30	346	147,39	155,93		46	3,16	2,25	
	2016	30	369	124,50	123,79		49	2,67	2,12	
	2017	30	428	183.55	164,05		50	3.94	2.26	
	2018	30	355	151,83	148,44	2522,30	46	3,17	1,95	
Toukokuu	2015	31	183	87,46	68,39		47	1,88	1,06	
	2016	31	30	17.53	17.53		34	0.38	1.19	
	2017	31	192	85,61	62,12		48	1.84	1.02	
	2017	31	35	34.72	27.32	689.60	33	0.63	0.77	
Kesäkuu	2015	30	0	46,44	46,44	009,00	43	1,00	0,77	
Kesakuu	2015	30	15	15.20	15.20		45 32	0.33	0,03	
		30 30	15 39				43	-,		
	2017			43,71	43,71	254.00		0,94	0,63	
	2018	30	8	7,02	6,86	251,00	25	0,15	0,51	
Heinäkuu	2015	31	0	20,27	20,27	-	34	0,44	0,37	
	2016	31	0	9,56	9,56	-	25	0,21	0,32	
	2017	31	5	17,06	17,06		33	0,37	0,36	
	2018	31	0	6,00	6,01	270,50	18	0,13	0,32	
Elokuu	2015	31	0	13,28	13,28		30	0,29	0,37	
	2016	31	0	13,32	13,32		30	0,29	0,39	
	2017	31	24	23,13	19,58		35	0,42	0,41	
	2018	31	0	6,86	6,85	274,20	22	0,15	0,39	
Syyskuu	2015	30	64	38,70	62,47	-	42	0,83	1,43	
-	2016	30	88	43,22	48,65		44	0,93	0,91	
	2017	30	129	62,77	65,88	-	46	1,42	0,98	
	2018	30	87	40,97	38,69	802,30	34	0,95	0,91	
Lokakuu	2015	31	360	120,33	114,40		50	2,58	2,12	
	2016	31	380	163,34	142,70		49	3,32	2,20	
	2017	31	368	175,35	159,69		49	3,62	2,17	
	2018	31	306	161,91	166,64	2889,34	39	3,43	2,35	
Marraskuu	2015	30	364	163,63	193,22		49	3,36	2,99	
	2016	30	523	250,02	218,93		53	5,36	3.05	
	2017	30	409	217.80	242.00		51	4.81	3,01	
	2017	30	409	216.81	234.69	3872.64	50	454	3,35	
Joulukuu	2015	31	449	209,96	269,93	3012,0.	50	4,54	3,35	
Journal	2015	31	529	267,34	286,42		56	5,92	3,74	
	2010	31	529 484	254,60	280,42		50	5,92	3,74	
	2017	31	404	254,60	294,52			5,40	2,11	
Yhteensä	2015	365	3280	1771,48	2071,67	5541,00	275	39,23	26,44	
Hiteerisa	2016	366	3741	1771,35	1741,93	0,00	-	38,01	25,94	
IIILEEIISS	2010							40,23	26,47	
micensa	2017	365	3713	1875,41	1963,77	0,00		40,23	20,47	

Finnish Energy

Käännä, ole hyvä

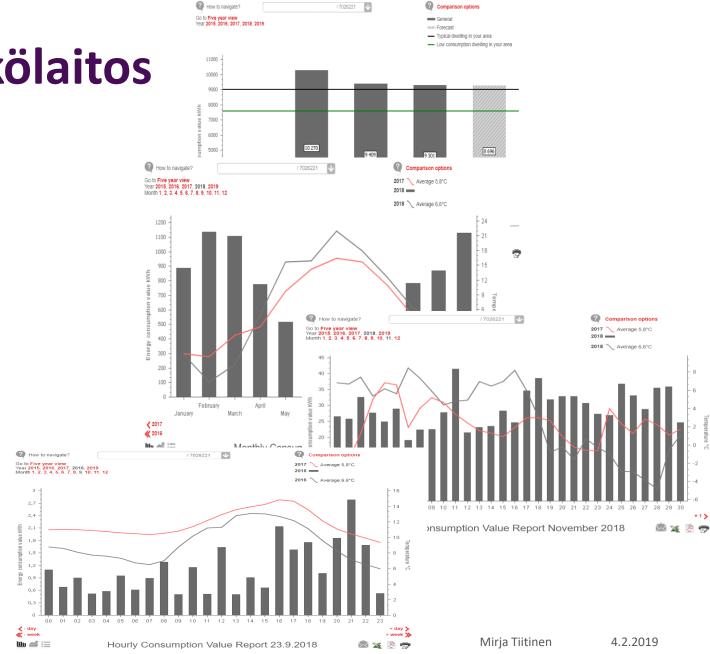
33,59

Case Tampereen Sähkölaitos

Customer portal – web & mobile

- Consumption: yearly, monthly, daily, hourly
  - Average outdoor temperature
- Comparison with "typical" and "low consumption" customer

Finnish Energy

Annual report

- Posted to the customer
- Customer information:
  - building data (volume, area, amount of dwellings)
- Summary of payments
- Summary of consumption, comparison with previous years as well as similar customers

13Q TAMPEREEN ***.1881 sähkölaitos

KAUKOLÄMMÖN KÄYTTÖRAPORTTI

18.01.2019

Volmakatu 17, 33100 TAMPERE	
Aslakas- ja sopimustledot:	
Aslakasnumero:	1003280
Tolmitussopimus:	LT00332
Liittymän laskutusvesivirta:	4,80 m³/h
Liittymän mitoitusteho:	318.00 kW

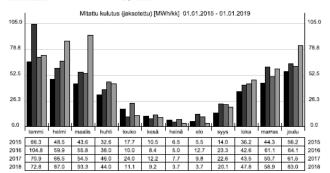
Klintelstön tledot:			Muut teollisuuden tuotantorakennukset	
Lämmitettävä pinta-ala:	0	m²	Asuntojen lukumäärä:	0 kpl
Lämmitettävä tilavuus:	22066	m ^a	Tolmitilojen lukumäärä:	1 kpl
Rakennuksen pinta-ala:	5142	m ²	Rakennusten lukumäärä:	1 kpl
Dahanashaan Massass	22255			

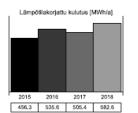
Vuoden 2017 mitattuun kulutukseen perustuvat kaukolämpömaksut:

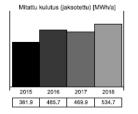
Tehomaksut (alv 24%)	9805,92 EUR	Keskihinta (alv 24%)	84,71 EUR/MWh
Energiamaksut (alv 24%)	29996,69 EUR		
Maksut vhteensä (alv 24%)	39802.61 EUR		

nergiankäyttötledot 2017:

Lämpöindeksi:	22,9 kWh/m²	Katso vertalluklintelstöjen lämpölndeksi kääntöpuoleita.
Ominalskulutus:	21.3 kWh/m²	

Kaukolam	pomittarin tunnus-, maili	ja asennustiedot
17502	UH50-A52C-FI00-E/6.0	
61536448	MC/ID2/LIES D	

o , main ja aveimavavava.				
0-E/6.0	Asennettuna:	09.04.2009	-	21.04.2015
	Asennettuna:	21.04.2015	-	

Vertalluklintelstöjen lämpöindeksit:

Rakennusluokka	Rakennuksen valmistumisvuosi	Vertalluryhmän lämpöindeksi 2014	Vertailuryhmän lämpöindeksi 2015	Vertalluryhmän lämpöindeksi 2016	Vertalluryhmän lämpöindeksi 2017
		kWh/m ²	kWh/m [‡]	kWh/m³	kWhim ²
01	- 1945	46	54	48	46
Ediliset pientalot	1946 - 1955	45	46	46	45
	1956 - 1965	44	47	48	46
	1966 - 1975	39	46	44	41
	1976 - 1985	34	35	35	34
	1986 - 2010	38	41	40	38
	2011 -	23	25	28	26
02	- 1945	47	47	48	46
RM- ja ketjutalot	1946 - 1955	60	64	64	61
	1956 - 1965	56	58	49	49
	1966 - 1975	54	58	55	53
	1976 - 1985	48	53	50	48
	1986 - 2010	50	59	51	50
	2011 -	32	36	32	30
03	- 1945	37	38	39	37
Asuinkerrostalot	1946 - 1955	41	47	40	39
	1956 - 1965	42	45	42	40
	1966 - 1975	42	44	41	39
	1976 - 1985	39	40	39	38
	1986 - 2010	38	43	39	38
	2011 -	23	34	25	24
Yleinen	1000000	30	30	27	26

Ohjetta:

Kiinteistökohtaiset tiedot	Kiinteistökohtaiset tiedot perustuvat LVI-suunniteimien tietoihin. Tarkista tiedot, tarvittaessa voit päivittää tiedot osoitteessa lampopalaute@sahkolaitos.fi otsikolla Kiinteistötietojen muutos. Muistriimoittaa muuttuneiden tietojen lisäksi käyttöpaikannumero, nimi ja osoite.
Energiankäyttötiedot	Energiankäyttötiedoissa on koottu kaukolämmön kulutustietoja neijän vuoden ajalta.
Lämpötilakorjattu kullutus	Lämpötilakorjauksella eri vuosina toteutuneet kulutustiedot saadaan vertailukelpoisiksi keskenään ulkoilman lämpötilaeroista huolimatta. Korjaukseessa hyödynnetään ilmaiteteenlaitoksen määrittämää päiväkohtaista lämmitystarvelukua ja normaalivuoden lämmitystarvelukua. Tampereen Sähkölaitos Oyn toimialueella normaalivuoden lämmitystarveluku on 4 424°Cd. Valtakunnallisesti määräytyvää uutta arvoo on käytetty arvojen laskennassa.
Lämpöindeksi	Lämpöindeksi on kiinteistön lämpötilakorjatun vuosikulutuksen suhde kiinteistön tilavuuteen. Lämpöindeksiä voi hyödyntää kiinteistön energiatehokkuuden arvioimisessa vertaamalla lämpöindeksiä vertaliuryhmän lämpöindeksiin.
Ominaiskulutus	Ominaiskulutus on kiinteistön vuosikulutuksen suhde kiinteistön tilavuuteen.

Case: Caruna (web & mobile)

- Customer portal
  - Customer can see and manage
    - Electricity consumption (hour, day, week, month, year)
    - Invoices
    - Contracts
- Consumption reporting
  - Consumption comparisons
  - Breakdown of payments

Kulutus Tarkastelujaksolla Ylärinne 13 b (Sähkö) 2700 kWh Tarkastelujakso: 28.12.2018 - 27.1.2019 Tarkkuus Raporttitilaukset 🔞 ○ Vuosi ○ Kuukausi ○ Viikko ○ Päivä ● Tunti Halutessasi lähetämme tietoa kulutuksestasi sähköpostiisi viikoittain tai kuukausittain. Vertailu 🚱 Voit vertailla eri jaksojen kulutusta. Vertaile kulutusta Päivä 7,00 kWh 6,00 kWh 5,00 kWh 4,00 kWh 3,00 kWh 2.00 kWh 1.00 kWh 31/12/2018 03/01/2019 06/01/2019 09/01/2019 12/01/2019 15/01/2019 18/01/2019 21/01/2019 < Edellinen Seuraava >

Case: Oulun Energia (web & mobile)

Finnish Energy 12 Mirja Tiitinen 4.2.2019

Helsingin Energia

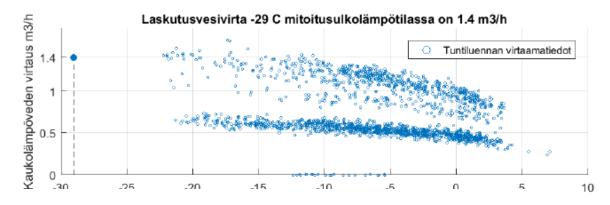
Vattuniemenkatu 25 rak 2 00210 Helsinki (21046)

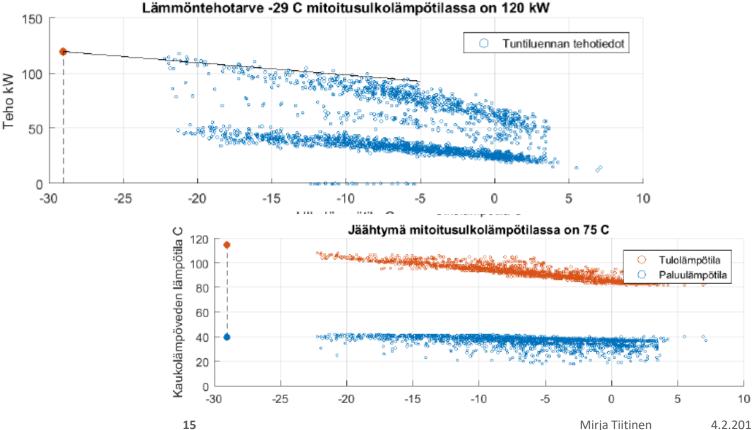
Examples of advanced services based on energy metering data

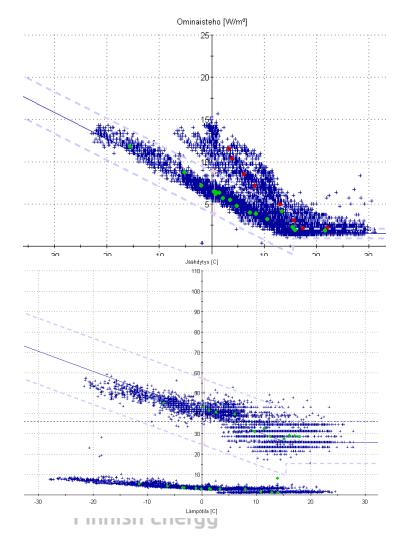
Technical information (for professionals) **Case Tampereen Sähkölaitos**

- Hourly measured data
  - water flow
  - capacity
  - district heat flow temperatures (inlet and outlet)
- Possibility to analyze the operation of substation and heating systems
  - faults or leakages, incorrect adjustments in building automation, etc.
- Base data for dimensioning a new substation

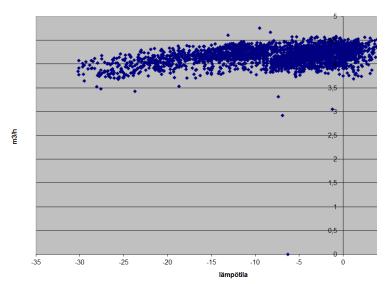

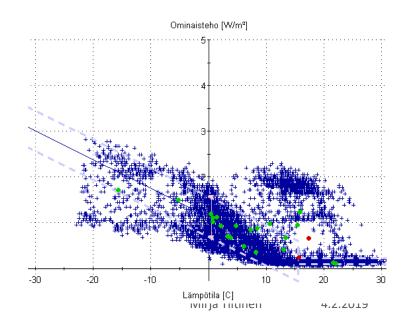
Technical services – maintenance and 24/7 services (case Elenia Lämpö)

Examples of detected faults

- Leakage in customer's heat exchanger
- Regulator for domestic hot water is broken.
- Incorrect adjustment in air conditioning forgotten after a temporary requirement

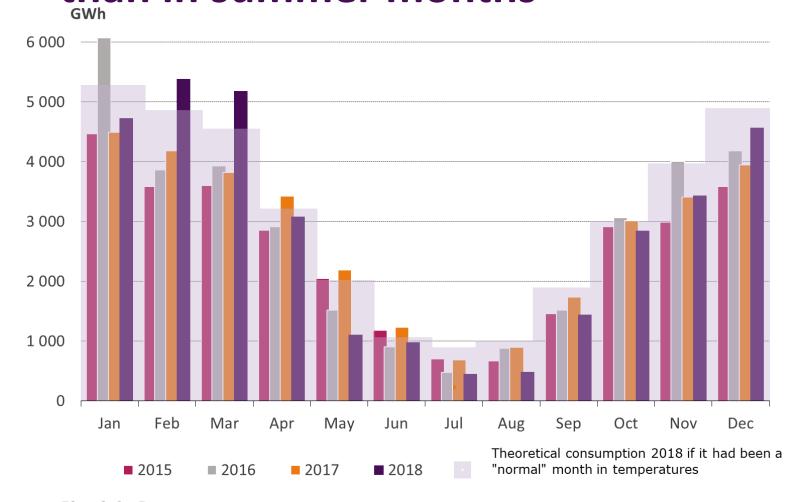

About temperature correction and reference consumptions

Monthly district heat demand

- six times more heat needed in winter months than in summer months

Year 2018 was in average ca. 1 °C warmer than 1981-2010 normal period.

February and March 2018 were ca. 3 °C colder than normal year which meant 10% to 15% higher district heat consumption.

February and March 2018 were over 5 °C colder than previous year which meant ca. 30% higher district heat consumption.

In summer months (June to August) district heat is mainly used for heating domestic hot water.

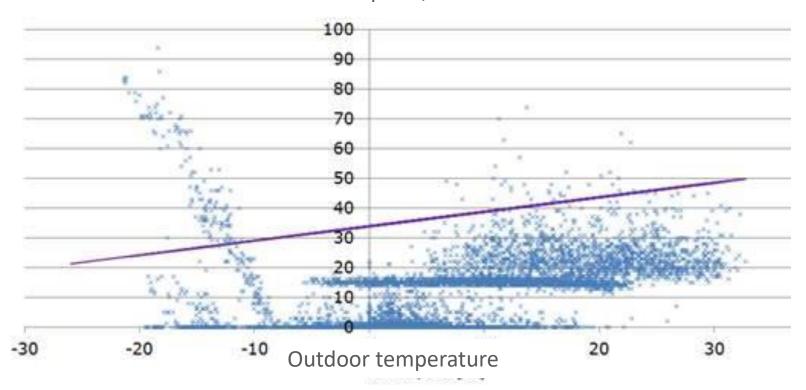
Finnish Energy 18 Mirja Tiitinen 4.2.2019

Temperature correction of heat consumption

- Energy consumption can be corrected with the help of heating degree days or average outdoor temperature
  - Motiva has launched detailed guidelines (only in Finnish)
     https://www.motiva.fi/files/12186/Kulutuksen normitus Laskentakaavat ja -ohjeet Motiva Oy 12-2016.pdf
- The comparison makes it possible to compare heat consumption between different years and also with other energy consumers
- However, the correction with sufficient accuracy can only be done on yearly consumption
- Also monthly consumption can be corrected if
  - the share of heating domestic hot water is measured or can be calculated or estimated
  - during "actual" heating months (old buildings from "October to "April, in new buildings from "November to "March)
  - the building uses only one heating source (e.g. heat pumps in district heated buildings tend to "confuse" the monitoring)
  - there are no big, varying inside heat sources
  - all major renovations are informed to the energy company
  - .....
- If the temperature correction does not give a correct outcome, it confuses the customer and may cause mistaken measures.

Example: Measured hourly district heating consumption, building with district heat and ground heat pump

District heat consumption doesn't vary oigically based on outdoor temperature while heat pump functions in unexpected manner.

Reference consumptions - average or thrifty

Vertailutaulukot - ETSI TALOUTTASI VASTAAVA RYHMÄ

Muut kuin	sähkölämmitteise	et asunnot	 vertailuluvu
-----------	------------------	------------	----------------------------------

Asukkaiden lukumäärä Asunnon tyyppi		1	2	3	4	5	6
Omakoti tai paritalo	säästäväinen käyttö	3 500	4 500	5 600	6 600	7 600	8 600
	keskimääräinen käyttö	5 000	6 000	7 000	8 000	9 000	10 000
Rivitalo	säästäväinen käyttö	1 730	2 700	3 200	3 700	4 000	4 200
	keskimääräinen käyttö	2 400	3 700	4 200	4 700	5 000	5 200
Kerrostalo	säästäväinen käyttö keskimääräinen käyttö	1 090 1 500	2 000	2 500	3 000	3 500 4 000	3 700 4 200

Sähkölämmitteiset asunnot - vertailuluvut

Asunnon pinta-ala m ² Asunnon tyyppi	alle 40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-180	181-200	201
Omakoti tai paritalo säästäväinen käyttö keskimääräinen käyttö	2 657 4 872	5 245 7 431	8 694 10 867		13 475 16 083					22 0 25 9
Rivi- tai kerrostalo säästäväinen käyttö keskimääräinen käyttö	2 168 4 426	5 000 7 500	8 600 11 100		13 300 16 300					21 0 25 5

LIATIS Surger				-	-	-
Taulukko	. Käyttöraportissa	annettava	vertailuryhmän	lämpöindel	ksi k	Wh/m³.

Rakennusluokka	Rakennuksen valmistumis- vuosi	Jyväskylä	Helsinki	Vantaa	Turku	Tampere	Lahti	Lappeenranta	Pori	Joensun	Kuopio	Vaasa	Kajaani	Oulu	Sodankylä	Inari
01 Erilliset pientalot	- 1945	51	44	46	45	48	48	48	46	52	51	48	55	53	63	62
Erilliset pieritalot	1946 - 1955	55	48	50	49	52	52	52	49	56	55	52	59	57	68	67
	1956 - 1965	52	45	47	46	49	49	49	47	53	52	49	56	54	64	63
	1966 - 1975	51	44	46	45	48	48	48	46	52	51	48	55	53	63	62
	1976 - 1985	38	33	35	34	36	36	36	34	39	38	36	41	40	47	46
	1986 - 2010	36	31	33	32	34	34	34	32	37	36	34	38	38	44	44
	2011 -	24	21	21	21	23	22	23	22	25	24	23	25	25	29	30
02 Rivi- ja ketjutalot	- 1945	61	53	55	54	58	57	58	55	62	61	58	65	64	75	74
Kivi- ja ketjutalot	1946 - 1955	61	53	55	54	58	57	58	55	62	61	58	65	64	75	74
	1956 - 1965	61	53	55	54	58	57	58	55	62	61	58	65	64	75	74
	1966 - 1975	61	53	55	54	58	57	58	55	62	61	58	65	64	75	74
	1976 - 1985	53	46	48	47	50	50	50	48	54	53	50	57	55	65	65
	1986 - 2010	51	44	46	45	48	48	48	46	52	51	48	55	53	63	62
	2011 -	34	30	30	30	32	32	32	31	35	34	32	36	36	42	42
03 Asuinkerrostalot	- 1945	42	36	38	37	40	40	40	38	43	42	40	45	44	52	51
Asulikerrostalot	1946 - 1955	50	43	45	44	47	47	47	45	51	50	47	53	52	62	61
	1956 - 1965	55	48	50	49	52	52	52	49	56	55	52	59	57	68	67
	1966 - 1975	53	46	48	47	50	50	50	48	54	53	50	57	55	65	65
	1976 - 1985	47	41	43	42	45	44	45	42	48	47	45	50	49	58	57
	1986 - 2010	45	39	41	40	43	42	43	40	46	45	43	48	47	56	55
	2011 -	30	26	27	26	28	28	29	27	31	30	28	32	32	37	37

- Based on research made by Finnish Energy, couple of tables on reference consumptions have been published to support the energy companies services
- Tables show energy consumptions based on broad sampling of measured data:
  - electricity consumption in one-family houses heated with electricity or apartments with other than electric heating; different floor area; different amount of residents)
  - district heat consumption in apartment buildings (buildings of different ages; different zones)
- The data should be updated regularly
- Energy companies may not have enough data about the customer – it may be impossible to show the correct reference consumption.

Future outlook

Billing information and consumption reporting

Development of consumption reporting should to be based on customer dialogue

- form, level, amount of data, etc.
- different kind of customers expect different kind of service
- at different periods of life cycle customers need different type of information
- too detailed regulation can prevent companies to introduce forward looking customer service
- it should always be possible to do things better than the regulations require

The aim at better customer experience – market pull Regulation in goals, not means - no (too detailed) regulatory push

Some thoughts about foreseeable future

- New technology enables new services
  - IoT, enhanced demand response
  - machine learning, artificial intelligence
  - platform economy
  - DataHub
  - ....
- New actors coming to the energy markets third parties (ESCOs etc.)
  - competition promotes also the services of energy companies
  - cooperation with third parties is a possibility to expand the energy companies' traditional business
- Free of charge or subject to a charge?
  - energy companies' obligations to offer "free" services in open markets?

Thank you for your attention!

Mirja Tiitinen, Finnish Energy

mirja.tiitinen@energia.fi

tel. +358 50 434 6994

@Mirja.Tiitinen1

